

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Антоанета Николова, ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград

Относно : конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в Института по философия и социология при БАН по професионално направление 2.3. Философия (Естетика), обявен в ДВ, бр 67/28.07.2020 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на Секция „Култура, естетика, ценности“, ИФС – БАН. Участвам в състава на научното жури съгласно заповед № РД 09-464 от 28.09.2020 г. на Директора на Институт по философия и социология на БАН и решение на НС на ИФС – БАН. Единствен участник в конкурса е гл. ас. д-р Силвия Борисова.

2. Кратка информация за кандидата

Гл. ас. д-р Силвия Борисова е завършила философия в СУ „Св. Климент Охридски“ през 2006 г. с тема на бакалавърска теза „Зараждане на художествената творба“. На следващата година става магистър по Съвременна философия с магистърска теза на тема „Възвишеното в негативи“. Докторантурата ѝ е по Естетика с тема на дисертацията „Граници на естетическото съзнание“, защитена през 2011 г. Била е хоноруван преподавател по естетика към катедра „Логика, етика и естетика“, ФФ на СУ „Св. Климент Охридски“ в периода 2012 – 2014, 2017 – 2019, от 2019 г. е хоноруван преподавател по философия на спорта към катедра „Психология, педагогика и социология“, Факултет „Педагогика“, НСА „Васил Левски“. От 2015 г. е последователно асистент и главен асистент в Секция „Култура, естетика, ценности“, ИИОЗ – БАН. Има богат педагогически опит. Водила е редица специализирани курсове, семинарни занятия и упражнения за специалност Философия в СУ „Св. Климент Охридски“, както и занятия към Факултет „Педагогика“, Катедра „Психология, педагогика и социология“, НСА „Васил Левски“, провела е десетки тематични презентации и работилници за толерантност, недискриминация и защита на правата на човека в училища и университети из цялата страна по проект „Пл@тформа за толер@нтност.bg“, както и тематични информационни презентации и работилници за професионално, образователно, кариерно и личностно ориентиране с ученици и

студенти от СУ и ВУЗ по проект „МИКЦ – Възможности без граници”. Има богата експертна и консултантска дейност и отговорна научно-организационна дейност. От 2018 г. е Секретар на Общото събрание на ИФС – БАН, а от 2019 е и. д. завеждащ секция „Култура, естетика, ценности“.

Силвия Борисова има ясно изразени творчески търсения и постижения в областта на естетическото. При това тя съчетава чисто теоретичните изследвания с тяхното приложение в сферата на образованието и художественото творчество. Свидетелство за това е участието ѝ в редица научноизследователски проекти, както и проекти в сферата на образованието и неформалното обучение и художествено-творчески (приложно-естетически) проекти. Силвия Борисова е участвала в 22 научни форума, има 25 статии, 8 студии и 2 монографии. За мястото, което заема в научния живот, свидетелстват 13-те цитирания, 5-те публикувани резенции и 5-те интервюта, публикувани и излъчвани по телевизия и радио.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Представените документи за участие в обявения конкурс съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, на Правилника за неговото приложение, приет от Министерския съвет, на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН и на правилата на ИС на ИФС при БАН. Напълно са покрити критериите по минималните национални изисквания за заемане на а.д. „доцент“, като при необходимости 200 т. Силвия Борисова има 370 т.

4. Обща характеристика на представените научни трудове

Списъкът на научните трудове, с които гл. ас. д-р Силвия Емилова Борисова – Спасова кандидатства за конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ към секция „Култура, естетика, ценности”, ИФС – БАН, включват 1 монография от 232 страници, 3 студии и 5 статии, публикувани (с изключение на една, която е предговор към книга) в списания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Всички публикации напълно съответстват на тематиката на конкурса и представят автор, едновременно смел и задълбочен, иновативен и провокативен, ерудиран и оригинален, рефлексивен и витален, обективно анализиращ предмета на изследванията си и трепетно включен в живеенето им.

Това е автор със собствен почерк, който разгръща един различен стил на философско-естетическо писане.

От една страна всяко от представените произведения се отличава с цялостност, прецизност, задълбоченост и ясна, но не еднолинейна, а многопосочна, логика. С истинска вещина Силвия Борисова открива недоизследвани проблемни полета в съвременната естетика, откроява маргинализирани въпроси, прокарва мостове между мислители и концепции. Впечатлява умението ѝ само с няколко щрихи, но много точно и изчерпателно да представи предисторията, същността и дискуссионните моменти в изследваните от нея теми. Във всичките разработки на Силвия Борисова ясно се откриват поне три надграждащи се нива: смислово богат, ерудиран и философски издържан анализ на основните тенденции, традиции и постижения в изследваната област; открояване на съвременния контекст на проблема; очертаване на оригинални авторски насоки в подходите и решенията. Актуалността на тематиката и възможните решения се представят не самоцелно или произволно, а въз основа на едновременно широк и задълбочен прочит на съществуващите вече постижения. Структурата, експлицитно заявена в монографията и представена чрез метафората за корени, корона, плод и цвят, имплицитно се съдържа и в останалите трудове на кандидатката. Логичното и многопосочно разгръщане създава органична и жива цялост, в която темите и въпросите взаимно откликват и се обговарят.

От друга страна, бидейки цялостни, представените произведения са и отворени, в тях много е загатнатото, намекнатото. Те са динамични цялостности, предлагащи много и разнообразни кодове – кодове, които изискват разгадаване, но които също така притежават потенциала да отключат неочакван отклик у читателя, тъй като имат силен творчески заряд. Затова за структурата на този аспект на произведенията важи другата метафора, развита от авторката в представената монография, а именно градината „с река и пътека за различни видове разходки“ (с. 216), разходки, които при всеки прочит ще са различни, както може би и реката.

Много са темите, които разгръща Силвия Борисова. Тя преосмисля основни концептуални полета на естетическата теория. Разнищва базисната естетическа категория красиво, спуска се в митологичните корени на естетическото, изследва проблемното поле на негативната естетика, одързостява се да погледне от страната на другостта, докосва се до реалността отвъд думите, уверено върви през огледалните

пространства на хереротопиите и най-вече открива нови и неподозирани връзки между идеи, подходи, мисли, творчески заряди, озарения. Силвия Борисова умело разкрива стройните градежи от ред и хармония на класическата естетика, разкрива многопосочната субективност на съвременната и разгръща новия прочит на естетическото, което се разкрива в пролуките, граничните състояния, в онзи зев, където външно и вътрешно, реалност и мисъл, абстракция и живеене не са противопоставени, а са преход едно към друго и към живия свят на споделената реалност.

За мен е особено забележително, че с проникновените си изследвания върху Западната естетика Силвия Борисова разкрива как в съвременните си търсения тази естетика се доближава до онова разбиране за недюалността, процесуалността, праговостта, относителността, върху които се гради Далекоизточното мислене. Затова не се съмнявам, че пътят ѝ, минаващ така устремно през слънчевите градини на Запада, ще я отведе до също такова проникновено разбиране на често забулените в мъгла естетически пейзажи на Изтока.

5. Научни приноси

Съгласна съм с представената от кандидатката справка за приносните моменти в нейните трудове.

6. Заключение

Въз основа на представените трудове и биография на кандидатката съм убедена, че гл.ас д-р Силвия Борисова е изграден учен, философ със собствена позиция, почерк и постижения. Тя притежава всички необходими качества за заемане на академичната длъжност „доцент“. Ето защо убедено препоръчвам на Научното жури и на Научния съвет на ИФС при БАН да присъди академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.3. Философия (Естетика) на гл. ас. д-р Силвия Борисова.

09.12. 2020

Член на Научното жури:

София

доц. д-р Антоанета Николова